

Sosyalist Toplumda Niçin Devrimci Bir Orduya İhtiyaç Var?

22.12.2020 • Anarşizm Üzerine, Bob Avakian'ın Yazıları • Yeni Komünizm

Editörün Notu: Aşağıdaki makale ilk kez 7 Eylül 1997 tarihinde *Revolutionary Worker* #922 içinde yayınlanmıştır. Bu makale Bob Avakian'ın “*MLM vs. Anarchism*” yazı dizisi içinde yer almaktadır.

Kaynak için bkz: [RW ONLINE:MLM VS. ANARCHISM, Part 4](#)
([revcom.us](#))

Dünya çapında komünizme ulaşılan kadar sosyalist devrim boyunca, devlet ve öncü partiye olan ihtiyacı belirleyen aynı temel ilke, devlet iktidarının temel direği olan silahlı kuvvetler için de geçerli olacaktır. Basitçe ifade etmek gerekirse, sosyalist geçiş döneminin tamamı olmasa da büyük bir kısmında sürekli bir orduya ihtiyaç duyulacaktır, elbette bu burjuva devletin eski ordusu değil, yeni bir ordu olacaktır, yani proleter devletin devrimci ordusu...

K. Venu'ya karşı polemikte*, öncelikle Marx ve Engels'in belirttiği, ardından Lenin tarafından yazılan “*Devlet ve Devrim*” içinde tasavvur edildiği üzere; sosyalist bir toplumda sürekli ordunun kaldırılmasının neden mümkün olmadığına dair önemli bir analiz yer alır. Sürekli orduyu kaldırmak uzun bir süre mümkün olmayacaktır. Bu analiz, sosyalizmi kapitalizmden komünizme bir geçiş dönemi olarak belirleyen bahsettiğim çelişkilere, sosyalist ülkeler arasındaki ilişkilere ve dünyanın durumuna odaklanır. Bunlar dünya proleter devriminin eşitsiz gelişimiyle bağlantılı çelişkilerdir. Sosyalist devletlerin her seferinde bir (veya birkaç) ülkede ortaya çıkması ve uzun süre halen emperyalizmin egemen olduğu bir dünyada var olma olasılığı yüksektir.

Bu koşullar altında -K.Venu'ya karşı polemikte de işaret ettiğimiz gibi- daimi orduyu ortadan kaldırmaya çalışmak ve yerine “bütün halkın” genel silahlanmasını koymak, proletaryanın silahlı güç tekelinin yani proletarya diktatörlüğünün kaldırılması çağrısı anlamına gelir. Sınıflar olduğu müddetçe ve sürekli olarak sınıfsal ayrımlara yol açan ve bunları yeniden üreten temel

bir maddi temel olduğu müddetçe- eğer proletaryanın silahlı güç üzerinde bir tekeli yoksa, başka biri o silahlı güç tekeline sahip olacaktır... Ve bilin bakalım bu kimdir? Burjuvazi.

Şimdi, K.Venu'ya karşı polemikte de belirtildiği üzere, bu durum kitleleri silahlandırmanın -ve daha spesifik olarak, kitlelerin örgütlü silahlı gücünü, daimi ordunun yanında milisler biçiminde inşa etmenin- önemli olmadığı anlamına gelmez. Bu ve diğer yollarla, tüm sınıfsal ayrımların en nihayetinde ortadan kalkmasından önce bile daimi ordunun yerini *en geniş halk kitlelerinin genel silahlanmasına* bırakabileceği noktaya doğru çalışmak gerekir. Sosyalist geçiş evresinde bir süreliğine de olsa daimi bir ordu olmadan yapamayacağınız gerçeği, nihayetinde ayrı silahlı insan topluluklarını ortadan kaldırma amacıyla çalışma yürütmenin ve mücadelenin önemini ne yok sayar, ne de bunun önemini azaltır. Çünkü bu “profesyonel ordular” gerçekten devrimci ordular olsalar ve pek çok yönden halk kitleleriyle bağlantılı olsalar da, bir bütün olarak halk kitlelerinden ayrı ve farklı olan “profesyonel ordulardır”.

Anarşizm, genel olarak iki büyük rakip sınıftan birinin -burjuvazinin ve proletaryanın- düzenine kendiliğinden bir şekilde direnen “küçük burjuvazi” temsil etmektedir.

Genel olarak devlet iktidarı ve bir bütün olarak üstyapı meselesinde olduğu gibi, belirleyici olan bu silahlı kuvvet alanında da kitlelerin proletarya diktatörlüğünü uygulamak için gittikçe daha fazla sürece dahil olması ve buna güvenmesi çok önemlidir. Çünkü proletarya diktatörlüğü tam da bu şekilde bütün önceki biçimlerden tamamen farklı, yeni ve niteliksel olarak farklı bir devlet biçimidir. Dahası, yalnızca kitlelerin proletarya diktatörlüğüne giderek daha fazla çekilmesi ve

buna güven duymaları değil, aynı zamanda bunun tüm uluslararası proletarya ile birlikte komünizme geçişe hizmet etmesi de çok önemlidir. Bununla birlikte, özellikle sosyalizmin ilk aşamalarında ve sosyalist dönemde belirli bir süre için bunun kolay bir cevabı olmayacaktır. Daimi orduyu ortadan kaldırmak ve basitçe kitlelerin eline silah vermek, hatta kitleleri milisler halinde örgütlemek mümkün olmayacaktır.

Devrimci Çözümler Gerektiren Meseleler

Yalnızca kitleleri silahlandırmak ya da onları silahlı milisler halinde örgütlemek, sosyalist devlet ordusunu gerekli kılan ve bunun temelinde yatan çelişkileri (sosyalist toplumun kendi içindeki çelişkileri ve geri kalan emperyalist ve gerici devletlerin ve onların silahlı kuvvetlerinin dünyanın çeşitli yerlerinde varlığını) dönüştüremez. Bu durum, tıpkı bir bütün olarak devleti ve belirli bir toplumda önderlik uygulayan öncü partiyi gerekli kılan temel çelişkilerin ortadan kalkmamasına benzer.

K.Venu'ya karşı polemikte şu şekilde belirtilir:

“... hem sürekli ordu hem de halk milisleriyle ilgili belirleyici mesele, silahların gerçekten veya yalnızca resmi olarak kitlelerin elinde olup olmaması değildir. Bu mesele, sürekli orduda ve milislerde uygulanan önderliğin doğasına bağlıdır. Ve bu önderliğin doğası, çizgi meselesinde - genel olarak hem ideolojik hem politik çizgide, hem de somut politikalarda- yoğun şekilde ifadesini bulur. Bu durum, silahlı kuvvetler (milisler dahil) içindeki iç ilişkileri ve bu silahlı kuvvetler ile halk kitleleri arasındaki ilişkileri içerir; aynı zamanda bu silahlı kuvvetlerin temel amaç ve hedeflerinin, onların savaşma ilkelerinin, doktrinlerinin vb. buradan süzülmesi gerektiğinin formüle edilmesini de içerir... Proletarya devletinin silahlı kuvvetlerinin proletaryanın devrimci çıkarları doğrultusunda hareket eden kitlelerin silahlı gücünü temsil edip etmediğini belirlemede belirleyici olan şey bu yaklaşımın tutarlı bir şekilde uygulanması ve devamlı olarak çizgiye odaklanan bir mücadele izlenmesidir.”

Açıktır ki, anarşist bir çizgi ve yaklaşım tüm bunlarla doğru bir şekilde baş edemez!

Bir kez daha belirtmek gerek. Anarşizm, genel olarak iki büyük rakip sınıftan birinin -modern toplumu yönetebilen ve onun oldukça gelişmiş ve son derece toplumsallaşmış üretici

güçlerinden yararlanabilen yegane iki sınıftan birinin, yani proletarya ve burjuvazinin- düzenine kendiliğinden bir şekilde direnen küçük burjuvaziyi temsil etmektedir. Ya da daha kapsamlı ve çok yönlü bir şekilde ifade edersek; küçük burjuvazi, ya burjuvazinin ya da proletaryanın egemenliği altında ezilir, fakat aynı zamanda bu sınıflardan hangisi iktidardaysa ona katılma eğilimindedir. Genel anlamda, küçük burjuvazi, mücadele içindeki iki sınıfın (proletarya ve burjuvazi) biri ve diğeri arasında sürekli bocalarken, öznel olarak her ikisinden de ayrı durur ya da üstünde durur! Marx, bu önemli noktaya vurgu yapmıştır:

“Küçük-burjuvazinin, ilke olarak, bencil bir sınıf çıkarını zafere ulaştırmak istediği yolundaki sınırlı bir anlayışı paylaşmamak gerekir. Küçük-burjuvazi, tersine, kendi kurtuluşunun özel koşullarının genel koşullar olduklarına ve bu koşullar dışında modern toplumun kurtarılamayacağına ve sınıf savaşımının da önlenemeyeceğine inanır... Demokrat, küçük burjuvaziyi -yani iki sınıfın çıkarlarının aynı anda karşılıklı olarak körelmiş olduğu bir geçiş sınıfını- temsil ettiği için, kendisini genel olarak sınıf karşıtlığının üstüne yükseldiğini hayal eder.” (Karl Marx – *Louis Bonaparte’ın 18 Brumaire’i*)

Küçük burjuva demokrat bakış açısının radikal bir ifadesi olarak anarşistlerin programına yansıyan şey budur. Özellikle iktidarın ele geçirilmesinden önce ve sonra devrimin silahlı kuvvetleri de dahil (iktidar onlar olmadan ele geçirilebilecekmişçesine) hiçbir devletin, öncü partinin, hiçbir önderliğin (veya “hiyerarşinin”) olmaması. Bu görüş, eskiyi devirmek, eski düzeni yıkıp devrimi sömürü ve baskının tüm koşullarının ve tüm temellerin tamamen ortadan kaldırılmasına dek ilerletmek konusunda aciz olan, temelde küçük burjuvazinin sınıfsal konumunun ve bakış açısının bir ifadesidir. Böylesi bir program bilinçli proletarya tarafından reddedilmelidir. Sınıfsal bir bilince sahip proletarya, kendi önderliği altında -öncü partisinin önderliği ile gerçekleştirilecek- devrimci bir hareket inşa etmek durumundadır. Devrimci mücadele komünizmin dünya çapındaki başarısına dek ileriye taşınmalı ve en nihayetinde devlet ve parti de dahil her türden hiyerarşi ve sınıfsal bölümler ortadan kaldırılmalıdır. Ve tüm bu süreç boyunca, devrimci proletarya, küçük burjuva demokratları kazanmaya çalışmalıdır. Özellikle de aralarında daha radikal olanları kazanmak durumundadır. Bununla birlikte, onların küçük burjuva demokratik önyargılarına ve yanılsamalarına boyun eğmeden ve devrimci mücadeleye baştan sona önderlik etmenin gerekliliği ve sorumluluğundan kaçınmadan bu süreç

ele alınmalıdır.

*K.Venu, sosyalizmden komünizme geçişte öncü partinin belirleyici rolü meselesini reddeden ve Marksizme sırtını dönmüş Hindistan'daki eski bir Maoist liderdir. *“Demokrasi: Her Zamankinden Daha Fazlasını Yapabiliriz ve Bundan Daha İyisini Yapmalıyız”*, Kazanılacak Dünya dergisi 1992/17 içinde DKP ABD Başkanı Bob Avakian, K.Venu'nun hatalı çizgisini çürütmüştür.